

0. og 1. stoð	Bretland	Danmörk	Holland	Ísland	Svíþjóð
Tegundir:	Iðgjaldakerfi	Grunnlífeyrir (FP) og Iðgjaldakerfi (ATP)	Grunnlífeyrir (AOW)	Markmiðskerfi	Iðgjaldakerfi (IP, PP og GP)
Lífeyristökualdur	Karlar 65 ár, konur verða komnar í 65 ár 2018. Hækkar í 67 ár 2028 og 68 ár 2046.	65 ár, hækkandi í 67 ár 2022 og í 68 ár 2030.	65 ár og 9 mán. (2017), hækkandi í 67 ár og 3 mán. frá 2021 og tengt meðalævilengd 2023	67 ár	65 ár
Flýting/seinkun	Seinkun að vild, en engin flýting.	Seinkun í mest 10 ár (háð atvinnuþátttöku). Flýting frá 62-65 ára, háð fæðingarári o.fl.	Nei	65 ára til 80 ára	61 árs – engin efri mörk
Hlutalífeyrir	Nei	Já, en hættir 2025.	Nei	50%	Já
Forsenda lífeyris	Atvinnuþátttaka (skattgreiðslur)	Búseta (FP) og vinna (ATP)	Búseta	Búseta	Vinna (IP, PP), búseta (GP)
Lágmark til að fá rétt	10 ár	3 ár (10 ár fyrir erlenda ríkisborgara)	1 ár	3 ár	1ár (IP, PP), 3 ár (GP)
Fullur réttur	35 ár	40 ár	50 ár	40 ár	40 ár
Lágmarkslífeyrir m.v. fullan rétt	Um 99 þús. ISK	FP: Um 103 þús. og um 110 þús. lífeyrisauki = 223 þús. ISK	AOW: Um 145 þús. ISK.	228.734 ISK.	GP: Um 105 þús ISK
Uppbætur til tekjulágra	Nei	Lífeyrisauki og einnig heilbrigðis-, húsnæðis- og hitunarstyrkir	Nei	Heimilisuppbót, ef býr ein/n, 52.316 ISK.	Húsnæðisstyrkur, að hámarki um 67 þús. ISK
Tekjuskerðing	Nei	Atvinnutekjur skerða FP. Allar tekjur og sumar eignir skerða uppbætur	Nei	45% af öllum tekjum	GP skerðist um 48% við líf-eyristekjur ofan við rúmar 61 þús ISK, ekki við aðrar tekjur.
Frítekjumark		Um 84.000 ISK ef fær uppbætur, en um 440.000 ISK ef fær FP.		25 þús. ISK.	
Iðgjöld	Launþegi 12% af launum upp að þaki, 2% eftir	ATP: Nú um 1% af meðallaunum, þar af 1/3	17,9% af launum	Ekki greidd	IP: 16% af launum PP: 2,5% af launum

	það. Vinnuveitandi 13,8% af öllum launum.	frá launþega og 2/3 frá vinnuveitanda			(Iðgjaldþak m.v. 7,5 föld viðmiðunarlaun)
Skattgreiðslur	Iðgjöld hluti af sköttum	FP: Ekki krafa	Ekki krafa	Ekki krafa	Ekki krafa
Fjármögnun	Skattfé (gegnumstreymi)	FP: Skattfé. ATP: Iðgjöld	Gegnumstreymi iðgjalda	Skattfé	IP og PP: Iðgjöld GP: Skattfé
Sjóðsöfnun	Nei	ATP: Full sjóðsöfnun	Nei	Engin	IP: Varasjóðir PP: Full sjóðsöfnun
2. stoð	Bretland	Danmörk	Holland	Ísland	Svíþjóð
Skylduaðild	Nei. Vinnuveitendum skylt að stofna aðild, en launþegar mega afskrá.	Samningsbundin	Samningsbundin	Með lögum	Samningsbundin
Skilgreind réttindi	Á undanhaldi hjá því opinbera/stórfyrirtækju m.		Var algengast, en sjóðum fer fækkandi	Eldri deildir opinberra starfsmanna	Fjarar út með eldri sjóðfélögum.
Skilgreind iðgjöld	Yfirleitt smærri fyrirtæki og „frjálsir“ sjóðum. Engin samtrygging.	Allir sjóðir.	Algengast. Flestir sjóðir samtryggja, en annars skylt að kaupa annúitet við starfslok.	Nýrri deildir opinberra starfsmanna og allir almennir sjóðir. Allir sjóðir samtryggja.	Yfirleitt
Lífeyristökualdur	Sami og í stoð 1	65 ár	Sami og í stoð 1	Opinberir starfsmenn 65 ár, aðrir 67-70 ár.	65 ár
Flýting/seinkun	Frá 55 ára (57 ára frá 2028)	Frá 60 ára til 75 ára	Frá 62 ára	Frá 60 ára til 75 ára	Frá 55 ára. Engin efri mörk. Hlutalífeyrir frá 60 ára.
Réttindaávinnsla	Ávöxtun í SI-sjóðum, hlutfall af loka/meðal-launum í SR-sjóðum	Ávöxtun eigna	Jöfn.	Jöfn í opinberum sjóðum, aldurstengd í öðrum sjóðum.	Yfirleitt 25-65 ára (21-22 ára hjá opinberum)
Ávinnsluhlutfall	Algengt 1,25-1,67% á ári í SR-sjóðum		Að hámarki 1,675% (SR) og 1.875% (SI) á ári.	1,9% í opinberum sjóðum, að lágmarki 1,4 í öðrum sjóðum-	
Verðtrygging	Meginregla SR-sjóða. Hætt í annúitetum úr SI-sjóðum.	Vörsluaðili getur lofað lágmarksávöxtun ið-gjalda á tilteknu	Ákvörðuð árlega, ræðst af ávöxtun.	M.v. laun hjá opin-berum starfsmönnum,	

		tíma-bili (skilyrt/bindandi)		verðlag hjá öðrum	
Ábyrgð	Opinber sjóður tryggir réttindi í SR-sjóðum sem hafa greitt ábyrgðargjald.	Engin	Engin í SI sjóðum, vinnuveitendur í SR sjóðum.	Vinnuveitendur í opinberu sjóðunum, engin í öðrum sjóðim	Val um ábyrgð á annútteti.
Aðrar tryggingar	Yfirleitt ekki innifaldar	Yfirleitt örorku- og eftirlifendatryggingar.	Lögbundnar örorku- og eftirlifendatryggingar.	Lögbundnar örorku- og eftirlifendatryggingar.	Eftirlifendatryggingar valkvæðar.
Erfanleiki	Stundum valkvætt.	Yfirleitt valkvætt.		Stundum valkvætt.	Valkvætt.
Iðgjöld	Algengt um 20% í SR-sjóðum (launþegi 1/4), 9% í SI-sjóðum (laun-þegi 1/3). Lágmark 8% iðgjald frá 2019.	Algengast 12%, en fer allt upp í 18%. Launþegi 1/3 og vinnuveitandi 2/3.	Af launum umfram viðmið 1. stoðar. Algengt iðgjald 20%, þar af greiða launþegar greiða 4-7%.	Að lágmarki 12%, en stefna almennt í 15,5%. Launþegar greiða 4%.	Vinnuveitandi greiðir yfirleitt 4,5% (upp að þaki) en 30% af launum yfir þaki.
Útgreiðsla	SI: Taka má 1/4 sem skattfrjálsa eingreiðslu, en annúttet fyrir ¾	Háð upphaflegu vali um ævilangan lífeyri, séreign eða eingreiðslu.	Ævilangur lífeyrir.	Ævilangur lífeyrir.	Velja má ævilangan lífeyri eða 5-20 ára útgreiðslutímabil.

Grunnmynd lífeyriskerfa

0. stoð

Opinbert kerfi án iðgjalda

Gildir um alla íbúa, háð búsetulengd

Ekkert
framlag
af launum

Ísland

Fast 228.734 ISK á mán., tekjutengt

Framfærslutrygging: 251.050 ISK á mán.

Danmörk

Fast 73.920 DKK á ári, launatekjutengt

Uppbót 78.612 DKK á ári, altekjutengt

1. stoð

Opinbert kerfi með iðgjöldum eða varasjóðum

Lögbundin skylduaðild launþega

Iðgjöld
umreiknuð
í réttindi

Iðgjöld af
launum, en föst
lífeyrisfjárhæð

Danmörk, ATP

Iðgj: 284 DKK/mán. (stm 1/3, vv 2/3)

Fullur lífeyrir: 23.900 DKK á ári

Bretland

Iðgjöld: Stm 12-14%, vv 13,8%

Fullur lífeyrir: 8.116 GBP á ári

Holland

17,9% af launum

Fullur lífeyrir: 13.953 EUR á ári

Svíþjóð

Iðgjöld: 18,5% á mánuði

þar af 2,5% í sjóð að vali stm

Tekjutrygging: 95.424 SEK á ári

2. stoð

Starfstengdir sjóðir

Sjóðsöfnun, án ábyrgðar launagreiðenda

Aðild yfirleitt kjarasamningsbundin

*: Sumir sjóðir með ábyrgð launagreiðanda

S: Skylduaðild lögbundin

Iðgjöld
umreiknuð
í réttindi

Ísland*s

Iðgjöld stefna í 15,5% (stm 4%, vv 11,5%)

Danmörk

Iðgjöld yfirleitt 12-18% (Stm 1/3, Vv 2/3)

Bretland*

Algeng iðgjöld 9-20% (stm 1/4-1/3)

Lágm.iðgjöld stefna í 8% (stm 4%, vv 3%, rikið 1%)

Holland*

Algeng iðgjöld 18,8-23,5% (stm 30%, vv 70%)

(einungis greidd af hluta launa)

Svíþjóð

Iðgjöld yfirleitt 4,5% (stm 0%, vv 100%)

Lágmarkslífeyrir í löndunum fimm

Lágmarkslífeyrir 0. og 1. stoðar miðað við fulla búsetu

Einhleypur, býr einn

	Danmörk DKK	Bretland GBP	Ísland ISK	Holland EUR	Svíþjóð SEK
	73.920 +	155,65 x	228.734 +	1.076 x	7.951
	<u>78.612</u>	<u>52,14 vikur</u>	<u>52.316</u>	<u>12 mánuðir</u>	<u>12 mánuðir</u>
á ári	152.532	8.116	3.372.600	13.939 (með 8%	95.412
gengi	16,78	146,33	1	124,78 orlofsuppbót)	13,21
ISK á ári	2.559.487	1.187.620	3.372.600	1.739.341	1.260.202
mánuðir	<u>12</u>	<u>12</u>	<u>12</u>	<u>12</u>	<u>12</u>
á mánuði	213.291	98.968	281.050	144.945	105.017

Kaupgengi SBÍ 27. jan. 2017